

יום ד', כ"ג בתשרי תשס"ב (10 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

איסרו חג שמח!

היום שאחרי החג, בכל שלוש הרגלים, נקרא "איסרו חג", על שם הכתוב: **"אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח"**. [תהלים קי"ח 27] דרשו חכמים: **"אסרו חג"** – מאיסור-קשר, קישור, תוספת יום שקושרים אותו אל החג; **"בעבותים"** – בהמות עבות ושמנות לסעודה; **"עד קרנות המזבח"** – מעלת הדבר מגיעה עד מעלת הקורבנות שמקריבים על המזבח. על-כן אמרו חז"ל: **"כל העושה איסור לחג באכילה ובשתיה, מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן"**. [מסכת סוכה מה.]. ביום זה, **כ"ג בתשרי**, אין אומרים תחנון בתפילה, ואף אין עורכים בו שמחות כדי שלא לערבב שמחה בשמחה.

§§§

בארץ-ישראל נוהגים לערוך ביום זה – במוצאי חג "שמחת תורה" – **הקפות שניות**: שירה וריקודים עם ספרי תורה, כמו שעשו בבתי-כנסיות ביום החג עצמו. הקפות אלו הן ביטוי של הזדהות עם יהדות התפוצות, שאצלם חל ליל "שמחת-תורה, בשעת צאת החג אצלנו [יום-טוב שני של גלויות]. הקפות אלה נערכות גם במקומות ציבוריים ברוב-עם, ונהוג לשתף בשמחה זו גם תזמורות וכלי נגינה. היהדות מעריכה שמחה, והיא הופכת להיות מקודשת כשהיא באה ביחד עם שמחת התורה. כל השמחה – הפנימית והחיצונית – מוצאת לה ביטוי בעת ההקפות. אלו נפתחות בפסוק, **"אתה הִרְאָתָ לְדַעַת, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד מַלְבְּדוֹ"**. [דברים ד' 35] מדרש חסידי אומר, שכל חודש ה"סליחות", ראש-השנה, יום הכיפורים וסוכות אינם אלא הכנה למשפט זה, תמצית האמונה כולה.

§§§

הרהורים על "הקהל" ביציאה מכל ימי החג – הימים הנוראים וימי השמחה כאחד...
שני סוגים של התקהלות אנו מכירים בעולם. הראשונה – המוכרת מאד מחיי היום-יום, היא כל מצב של התקהלות למען מטרה ואינטרס משותפים. כל חבורת אנשים הממתינה לאוטובוס היא התקהלות שכזו. גם כל הקהלה של העם למלחמה על-ידי המלך – היא התקהלות מהסוג הזה. זוהי התקהלות מכוונת, ספציפית, בעלת מטרה מוגדרת וינטרס משותף שלשמה נוצרה ההתקהלות. בחלוף המטרה הזו – תתפזר גם ההתקהלות. בדרך-כלל – חלק המשאיפה בהתקהלות הזו היא שההתקהלות תתפזר. כך כשממתינים בתחנה לאוטובוס וכך, להבדיל, כשמתקהלים על פי צו המלכות למלחמה. המגמה היא שלא תהיה מלחמה, ועכשיו כשיש – אז מתקהלים. אבל אין בה בהתקהלות הזו שום דבר שמחבר **באמת** את הנקהלים יחדיו. יש אמנם המטרה המשותפת, אך היא לא מאחדת באמת את השותפים לה (כפי שאנחנו עדים לכך בקואליציה האמריקנית). כולם נקהלים להילחם, אבל בהחלט ייתכן שלא כולם חושבים שצריך להילחם. ייתכן מאד שרבים מהלוחמים, למשל, חושבים שהמלחמה היא מיותרת, שניתן לפעול אחרת. אבל כולם ילחמו, מכח האינטרס המשותף – שיהיה ראש ותהיה מנהיגות המקבלת את ההחלטות ואליה כולם כפופים. **על הסוג השני של התקהלות, בע"ה, מחר...** [ר' מרדכי אלון – פר' וילך]

§§§

במלים **"חג שמח"** – 5 אותיות. כאשר מרחיקים את האות הראשונה (אות **ח'**) ואת האות האחרונה (גם היא אות **ח'**), מקבלים את המילה, **"גשם"**. רמז לכך שכאשר מצליחים להרחיק את ה'**ח'**-ים (קרי, חטאים) מאיתנו, אזי נזכה ל**ברכת הגשמים** מה' יתברך!
"...עת צרה היא ליעקב וממנה יושע." [ירמיה ל' 7]

יום נעים, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בננו **יצחק יוסף בן ביילע זלאטע**